

COLLECTION OF SCIENTIFIC PAPERS

ISSUE
№18

3RD INTERNATIONAL SCIENTIFIC
AND PRACTICAL CONFERENCE

**MODERN SCIENCE,
ECONOMY AND
DIGITAL INNOVATION**

MAY 7-9, 2025
BUCHAREST, ROMANIA

INTERNATIONAL SCIENTIFIC UNITY

3rd International Scientific and Practical Conference
**«Modern Science, Economy
and Digital Innovation»**

Collection of Scientific Papers

May 7-9, 2025
Bucharest, Romania

внутрішніх комунікацій є важливим елементом успішного сучасного офісного менеджменту.

Список використаних джерел

1. The importance of communication in business management / Mirjana Radovic Markovic, Aidin Salamzadeh // Електронний журнал ЕЕЕ – 2018. – С. 11-28. – Режим доступу до ресурсу: <https://ssrn.com/abstract=3578378>
2. Роль комунікацій в системі управління сучасним офісом / Омельчак Г.В. // Електронний журнал ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ – 2023. – № 71. – С. 178-182. – Режим доступу до ресурсу: http://www.market-infr.od.ua/journals/2023/71_2023/33.pdf
3. Effective business communication for workplace success [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Slack. – 2025. – Режим доступу до ресурсу: <https://slack.com/blog/collaboration/effective-business-communication-techniques>
4. Комунікації всередині компанії: що це, як працює і як поліпшити комунікації в організації [Електронний ресурс] // Офіційний сайт АГРОКЕБЕТИ. – 2023. – Режим доступу до ресурсу: <https://blog.agrokebety.com/komunikatsiyi-vseredyni-kompaniyi>

ВПЛИВ ДЕМОГРАФІЧНОЇ СИТУАЦІЇ НА СИСТЕМУ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ В УКРАЇНІ

Мішина Світлана Володимирівна

кандидат економічних наук, доцент

Лугова Вікторія Миколаївна

кандидат економічних наук, доцент

Вісич Валерія

здобувач вищої освіти бакалаврського рівня

Кафедра соціальної економіки

Харківський національний економічний

університет імені Семена Кузнеця

Демографічна ситуація є однією з ключових складових, що визначають потреби в робочій силі, структурі професійного навчання, а також здатність економіки адаптуватися до сучасних викликів. В Україні, як і в інших країнах, зберігається низька народжуваність, високий рівень еміграції та старіння населення. Ці фактори змінюють структуру попиту на професійну освіту, що, у свою чергу, впливає на систему професійного навчання.

Одним з головних викликів є зменшення кількості молоді, яка має зацікавленість у професійному навчанні, оскільки багато молодих людей шукають кращі можливості за кордоном. Це значно ускладнює процес адаптації національної освітньої системи до нових умов і потреб суспільства. У той самий час відбуваються зміни на ринку праці, де зростає попит на

професіоналів у високотехнологічних галузях, таких як інформаційні технології, енергетика та сталий розвиток.

Адаптація професійного навчання до цих змін є необхідною умовою для збереження і розвитку конкурентоспроможності національної економіки. Врахування демографічних трендів, таких як зниження чисельності працездатного населення та зміна потреб ринку праці, має бути основою для розробки ефективних освітніх стратегій та програм. Підготовка кваліфікованих кадрів, здатних реагувати на економічні та соціальні виклики, є важливою складовою для сталого розвитку країни в умовах демографічних змін.

Мета статті – дослідити вплив демографічної ситуації на систему професійного навчання в Україні, визначити основні виклики, що виникають в умовах демографічних змін, та розробити рекомендації для адаптації системи професійної освіти до потреб сучасного ринку праці.

Демографічні показники відіграють важливу роль у формуванні освітньої політики. Вони впливають на визначення потреб ринку праці – аналіз вікової структури населення допомагає прогнозувати попит на різні спеціальності. Скорочення молодого населення вимагає ефективного використання ресурсів для підготовки кадрів, а зростання кількості людей старшого віку – розвитку програм перекваліфікації. Також це важливо для планування освітніх програм – зміни в чисельності населення дозволяють адаптувати навчальні програми відповідно до потреб робочої сили. Масова міграція працездатного населення за кордон формує запит на професії, які мають міжнародну конкурентоспроможність. Важливо також забезпечити оптимізацію фінансування освіти – демографічні дослідження сприяють ефективному розподілу бюджетних та приватних коштів.

Демографічні показники України демонструють тенденцію до скорочення населення. За даними Мінфіну, у 2020 році чисельність населення становила 41,9 млн осіб, а у 2022 році – 41,2 млн осіб [1]. Після повномасштабного вторгнення офіційні дані щодо чисельності населення не оприлюднювались. Однак на численних інформаційних сайтах наводяться приблизні та прогнозні дані щодо наявного населення. Станом на липень 2024 року, за оцінками вчених, чисельність наявного населення України становить 35,8 млн осіб. При цьому на територіях, які повністю контролюються урядом, проживає 31,1 млн осіб. Такі дані містяться у Стратегії демографічного розвитку України до 2040 року, затвердженій Кабінетом Міністрів. Враховуючи сучасні виклики, зокрема наслідки війни, експерти Інституту демографії та проблем якості життя прогнозують подальше скорочення чисельності населення: до 28,9 млн осіб у 2041 році та до 25,2 млн осіб у 2051 році [2]. Скорочення молодого працездатного населення ускладнює підготовку кваліфікованих кадрів і змушує переглядати підходи до професійної освіти.

Ще однією суттєвою демографічною проблемою, яка особливо загострилася у 2022 р. є масова міграція фахівців за кордон. Станом на кінець вересня 2024 року (за даними ООН) понад 6 мільйонів громадян України перебували під тимчасовим захистом у європейських країнах. Ще близько 600

тисяч українців знайшли прихисток за межами Європи. Найбільшу кількість біженців прийняли Польща та Німеччина, значно випереджаючи інші держави за цим показником. У Німеччині наразі перебуває 1,2 мільйона українців із відповідним статусом, тоді як у Польщі тимчасовий захист мають 970 тисяч осіб. Загалом з початку повномасштабного вторгнення таку допомогу в Польщі отримали понад 1,8 мільйона українців [3]. Це викликало дефіцит кваліфікованих кадрів, зокрема і у критично важливих сферах. Потреба у перекваліфікації та адаптації освітніх програм до реальних потреб економіки стає нагальною. Розвиток програм дистанційного навчання, підвищення якості професійної освіти та адаптація навчальних програм до європейських стандартів можуть сприяти стабілізації ринку праці.

З огляду на демографічні виклики, система професійної освіти в Україні потребує комплексного реформування. Насамперед необхідно розвивати гнучкі освітні програми, які зможуть оперативно адаптуватися до змін ринку праці та відповідати потребам роботодавців. Важливим напрямом є стимулювання повернення трудових мігрантів через впровадження програм підтримки, що сприятимуть їхньому працевлаштуванню та перекваліфікації. Також слід активізувати міжнародну співпрацю у сфері освіти та працевлаштування, інтегруючи українські навчальні заклади в міжнародні освітні мережі та впроваджуючи європейські стандарти підготовки фахівців.

Значну роль у реформуванні має відігравати залучення приватного сектору до фінансування професійної освіти, що дозволить створити партнерські програми між державою, бізнесом і навчальними закладами для підготовки спеціалістів відповідно до актуальних потреб економіки. Окрему увагу слід приділити розвитку дистанційного та дуального навчання, що дасть змогу здобувати якісну освіту незалежно від місця проживання, а також ефективніше поєднувати теорію з практикою. Важливо підтримувати програми перекваліфікації для старшого покоління, аби люди, які хочуть змінити професію або залишатися конкурентоспроможними на ринку праці, мали доступ до необхідних ресурсів. Крім того, необхідно розвивати адаптивні освітні програми для ветеранів та осіб з інвалідністю, що сприятиме їхній професійній реалізації після повернення з війни чи отримання травм. Впровадження цих заходів допоможе модернізувати систему професійної освіти, зробити її ефективнішою та здатною відповідати сучасним викликам, забезпечуючи країну кваліфікованими кадрами для сталого розвитку економіки.

Демографічні зміни в Україні створюють серйозні виклики для системи професійного навчання. Однак, ці виклики можуть стати можливістю для модернізації освітньої системи, інтеграції новітніх технологій та адаптації навчальних програм до потреб ринку праці. Враховуючи сучасні тенденції розвитку ринку праці, система професійної освіти повинна бути гнучкою та здатною швидко реагувати на зміни, що відбуваються в економіці та суспільстві. Впровадження рекомендацій, зазначених у статті, дозволить покращити підготовку спеціалістів, відповідно до нових вимог, і забезпечити

Україну кваліфікованими кадрами для розвитку національної економіки в умовах глобальних змін.

References

1. Населення України. Мінфін. URL : <https://index.minfin.com.ua/ua/reference/people/>
2. Скільки населення в Україні: оцінка на сьогодні та прогноз до 2051 року. URL : <https://www.rbc.ua/rus/news/skilki-naselennya-ukrayini-otsinka-sogodni-1727847652.html>
3. Втеча від війни чи свідомий виїзд. Як змінилася міграція з України і якими будуть її наслідки. URL : <https://www.bbc.com/ukrainian/articles/c93px84133>ометоди в державному управлінні сільським господарством . Науковий вісник Національного аграрного університету. Київ, 2007. Вип. 115. С. 238-240

УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОЮ КУЛЬТУРОЮ ПІДПРИЄМСТВА

Віннікова Інна

к.е.н., доцент

Посунько Аліна

здобувачка вищої освіти бакалаврського рівня

Факультет економіки та управління

Київський національний економічний університет, Україна

Організаційна культура як концепт управління привертає все більшу увагу дослідників і практиків, оскільки саме вона є прихованою основою багатьох стратегічних рішень і поведінкових моделей у бізнес-організації [1; 3]. Особливої актуальності ця тематика набуває в умовах турбулентного середовища, де адаптивність, згуртованість колективу та спільні цінності є критично важливими для збереження конкурентоспроможності [4].

Метою дослідження є виявлення ролі організаційної культури в системі управління бізнес-організацією та обґрунтування напрямів її розвитку на прикладі приватної мовної школи English Prime [6].

Під час дослідження було проведено PEST-аналіз, який дозволив окреслити зовнішні фактори, що впливають на організацію: зростаючий попит на мовну освіту, вплив ІТ-технологій, соціальні запити на гнучкість графіків навчання тощо [5]. SWOT-аналіз виявив внутрішні сильні сторони (методика викладання, лояльність клієнтів) та проблемні зони (низька залученість викладачів, нечітка система мотивації) [6].

Діагностика організаційної культури, зокрема за допомогою опитування персоналу, засвідчила відсутність системної роботи зі зворотним зв'язком, невизначеність місії, а також непрозорість у питаннях мотивації [2; 4].